

Regeringskansliet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.dl@regeringskansliet.se

Reglering av veterinärpersonal med mera vid höjd beredskap

Er beteckning: LI2024/01748

Sammanfattning

Länsstyrelsen ser positivt på att regleringen ses över men betonar vikten av att nuvarande krigsveterinärförordning ersätts med en funktionell och tydlig lagstiftning. Det är rimligt att strukturen vid höjd beredskap inom detta område harmoniserar med det övergripande beredskapsarbete som pågår i landet, vilket denna utredning inte förefaller ha tagit hänsyn till.

Länsstyrelsen förordar att rapporteringsvägar och lägesbilder följer de övergripande regler och överenskommelser som finns inom beredskapssystemet.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget om övertagande av lednings- och personalansvar från de centrala myndigheterna.

Länsstyrelsen tillstyrker delvis de föreslagna författningsförändringarna.

6.3.2 Personalförsörjning

Utredningen drar slutsatsen att Sverige har numerärt tillräckligt med veterinärpersonal för att bedriva samhällsviktig djursjukvård. Länsstyrelsen bedömer att detta sannolikt inte är en korrekt bedömning eftersom veterinärbristen redan i dagsläget är uttalad och leder till att vissa veterinärdistrikt inte kan upprätthålla jourverksamhet. Utöver detta så är beräkningen baserad på det vårdbehov som föreligger i fredstid. Utifrån rapporten "Hur påverkar olika typer av kriser och samhällsstörningar djurens hälso- och sjukvård?" (SJV Dnr 6.9.11-23615/2022) blir det tydligt hur inte bara sjukligheten och vårdbehovet hos djur ökar i olika krisscenarion

utan också hur vårdinsatserna försvåras vid störningar av infrastruktur, avsaknad av diagnostiska hjälpmedel, brist på läkemedel och andra insatsvaror.

Sammantaget bör slutsatsen vara att behovet av veterinärpersonal, trots prioriteringar gällande vilka kategorier som ska ges vård, kommer att öka på grund av utmanande arbetssituation, ökad sjuklighet och förändrade förutsättningar som kräver andra/nya behandlingsmetoder.

7.3 Lägesbilder

Länsstyrelsen förordar att rapporteringsvägar och lägesbilder följer de författningsstyrda rapporteringsvägarna och överenskommelser som nu arbetas fram inom ramen för hela beredskapssystemet. Utredningens förslag överensstämmer inte med de författningsstyrda rapporteringsvägarna, vilket inte är i enlighet med beredskapssystemets övergripande principer.

7.6 Säkerställa att privata veterinärverksamheter bedriver totalförsvarsviktig verksamhet vid höjd beredskap

Länsstyrelsen hänvisar till den kommande utredningen om näringslivets försörjningsberedskap (N 2022:08) vars syfte är att stärka Sveriges förmåga att upprätthålla en nödvändig försörjning och därigenom säkerställa tillgång till samhällsviktiga varor och tjänster vid fredstida krissituationer, höjd beredskap och ytterst krig. Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2025.

Frågan om K-företag eller annat sätt att organisera försörjningsberedskapen kommer att behandlas av utredningen och Länsstyrelsen anser att slutsatserna i den utredningen bör redovisas innan ett yttrande om detta kan lämnas.

Med den information vi har nu förordar Länsstyrelsen en lösning med skyldighet i lag eller förordning för vissa tydligt definierade verksamheter att fortsätta bedriva verksamhet vid höjd beredskap framför ett system med avtalsskrivning.

7.7 Möjlighet för länsstyrelser att ta över arbetsuppgifter

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att länsstyrelserna ska överta lednings- och personalansvar för Jordbruksverkets djurhälso- och Livsmedelsverkets kontrollpersonal vid höjd beredskap. Det är inte troligt att Länsstyrelsen har kapacitet att överta lednings- och personalansvar för en kategori nya medarbetare, speciellt inte i ett ansträngt läge vid höjd beredskap.

Länsstyrelsen anser att ansvars- och likhetsprincipen bör gälla, det vill säga att Jordbruksverket och Livsmedelsverket har fortsatt lednings- och arbetsgivaransvar över sin egen personal även vid höjd beredskap.

8 Författningsförändringar

Länsstyrelsen förordar att rapporteringsvägar och lägesbilder följer de övergripande regler och överenskommelser som finns och som arbetas fram inom ramen för hela beredskapssystemet.

I övriga delar bedömer Länsstyrelsen att båda förslagen är tillämpliga men att förslaget i kapitel 8.2 om en ny författning samt ändringar i befintliga författningar samlar informationen på ett tydligare sätt än kapitel 8.3 Ändringar i befintliga författningar.

Allmänna synpunkter

Om länsstyrelserna ska få befogenhet att omfördela personal behöver vissa understödjande funktioner etableras för att det ska vara möjligt. Det behöver finnas en fungerande beredskapsplanering samt en förmåga att identifiera totalförsvarsviktiga veterinärverksamheter, skapa lägesbilder och att prioritera verksamheter vid brist på veterinärpersonal.

En förutsättning är också att länsstyrelserna, i enlighet med rapportens förslag, får tillgång till uppdaterade register över både djurhälsopersonal och veterinära verksamheter. Länsstyrelserna behöver även ha rätt till information om vilken djurhälsopersonal som kommer att tjänstgöra med värnplikt eller civilplikt för att kunna skapa en korrekt lägesbild. Troligtvis är redan Livsmedelsverkets och Jordbruksverkets (distriktsveterinärerna) personal krigsplacerade.

I händelse av höjd beredskap är det viktigt att veterinärpersonal med rätt kompetens placeras där den bäst behövs. Det är viktigt att det finns en veterinär expertfunktion på länsstyrelserna med kunskap om den komplexa sammansättningen av den veterinära verksamheten i länet. Länsveterinärerna har god kännedom om lokala förutsättningar och vilka personella resurser som finns att tillgå i länet då vi ansvarar för tillsynen av djurhälsopersonal.

Om länsstyrelserna får mandat att anvisa veterinärpersonal kommer det krävas ökade länsveterinära resurser jämfört med idag.

Länsstyrelsen delar inte rapportens bedömning att de föreslagna regelförändringarna inte kommer att innebära merkostnader för länsstyrelserna. Det är inte troligt att länsstyrelserna i nuläget har resurser för att ta över den typ av arbete det skulle innebära att anvisa personal.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lena Rådström Baastad med länsveterinär Emelie Lindberg som föredragande.